

عنوان مقاله:

راهکارهای کاهش تبعات خشکسالی سیل و فرسایش خاک با هدف حفاظت از منابع کشاورزی

محل انتشار:

هشتمین کنفرانس بین المللی مدیریت جامع بحران (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مرتضی جعفری - شرکت آب و فاضلاب استان همدان ، مدیر دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل

سیدهادی حسینی بیدار - شرکت آب و فاضلاب استان همدان ، مدیر عامل

راضیه کرمی - شرکت آب و فاضلاب استان همدان، رئیس گروه آمار و اطلاعات

خلاصه مقاله:

بیش از نیم قرن است که تبعات خشکسالی و بلایای طبیعی حاصل از آن در سطح جهانی مطرح شده. در آینده ای نه چندان دور تبعات خشکسالی و فرسایش خاک مهمترین چالش زیست محیطی کره زمین خواهد بود و بحران خشکسالی سراسر آن را فرا خواهد گرفت. از آنجا که موضوعات خشکسالی، فرسایش، محیط زیست و آب از بخش های مختلفی تشکیل شده است که در کشور دستگاه های اجرایی متعددی را به عنوان متولی دارد هماهنگی بین این دستگاهها مقدمه ضروری برای هم افزایی و همگرایی در دستیابی به فناوریهای مورد نیاز می باشد. از منابع آب و حوزه انرژی گرفته تا کشاورزی، منابع غذایی، بهداشت، جنگلها و رویدادهای طبیعی نظیر سیل و طوفان می توانند از خشکسالی تاثیر پذیرند. الگوی نامناسب کشت و کشت پر آب بر و یا با راندمان آبیاری پایین، بر کاهش سطح آبهای زیرزمینی و افزایش اثرات خشکسالی و فرسایش خاک موثرند. همچنین تغییرات کاربری اراضی در بالادست حوزه آبخیز مشخصه های هیدرولوژیکی حوزه از قبیل نفوذپذیری و میزان تولید رواناب را تحت تاثیر قرار داده و ابتدا موجب وقوع سیل و نهایتا خشکسالی در پایین دست خواهد شد. خشکسالی که به عنوان تهدید اصلی پیش روی ایران در سالهای آینده در سطح کلان کشور و شورای عالی امنیت ملی و همچنین در سطح منطقه ای و استانی در استان همدان مطرح است می بایست با عزم توأم ملی، محلی و مردمی با راهکارهای پیشنهادی از جمله تهیه و اجرای دقیق و عملیاتی نمودن مطالعات طرح های آمایش سرزمین، پلمب جدی سریع و فراگیر چاههای غیرمجاز با استفاده از ابزار قانونی، مقابله با برداشت بیش از تخصیص از چاههای مجاز کشاورزی با نصب کنتور و اعمال نظارت دقیق، فراهم نمودن ابزار فنی مثل نصب کنتور در مزارع و ایجاد گلخانه و ممنوعیت کشت گونه های پر آب بر پیگیری گردد. همچنین مدیریت بحران می بایست به معنای جامع آن و با پیگیری تمهیدات مدیریت ریسک در بطن آن، یعنی مرحله قبل از بحران شامل مراحل پیشگیری و آمادگی، مرحله حین بحران شامل مراحل پاسخگویی، واکنش و امداد رسانی، خدمات اضطراری و مرحله پس از بحران شامل مراحل بهبودی و بازتوانی به کار گرفته شود. آنچه موضوع واکاوی در متن حاضر است، بررسی اجمالی پیامدهای پدیده خشکسالی بر منابع آب، سیل و فرسایش خاک در استان همدان خواهد بود که علی رغم برخورداری از دشت پر آب در سال های نه چندان دور، اینک در وضعیت کمبود آب و خشکسالی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

خشکسالی، فرسایش خاک، منابع آبی، سیل، مدیریت بحران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/560165>

